

Komentáře a připomínky k nastavení přepravních tarifů pro roky 2020 – 2025

Veřejnou konzultaci k metodice nastavení přepravních tarifů na celé období 2020 – 2025 považujeme za vstřícný krok ze strany ERÚ. Z navrhovaných parametrů vyplývá, že základní nastavení českého trhu s plynem zůstává stejné, jako je tomu v současnosti, s výjimkou významného navýšení přepravního tarifu na výstupu do zásobníku. K předkládanému dokumentu máme následující připomínku:

Nesouhlasíme s navrhovaným zvýšením přepravních tarifů do zásobníku, pro které zcela chybí opodstatnění. Tento krok je o to překvapivější, že ERÚ na str. 23 jasně uvádí, že uskladňování plynu je v současnosti pod velkým tržním tlakem. ERÚ si je tedy plně vědom, že zvýšení přepravních tarifů na výstupu do zásobníků plynu o 1498% bude mít významný dopad na ekonomickou udržitelnost skladování. Navrhované zdražení přepravy do a ze zásobníku by rovněž poškodilo obchodníky, kteří již uzavřeli smlouvu o skladování s oprávněným předpokladem, že nedojde k neočekávanému zdražení ceny přepravy. ERÚ by měl přistupovat k ochraně oprávněných zájmů uživatelů zásobníků plynu stejně jako k zákazníkům využívajícím tranzitní přepravní kapacity a nevytvářet nerovnováhu mezi zákazníky se staršími a novějšími kontrakty.

Navrhovaná cena přepravního tarifu de facto zdvojuje poplatek za využití soustavy (str. 81, tabulka 37: exit do DSO: 1985,94 Kč/MWh/den/rok vs. exit do zásobníku plynu: 1527, 98 Kč/MWh/den/rok). Trasa pro přepravu plynu do distribuční soustavy je stejná bez ohledu na to, jestli dodavatel využije zásobník či nikoli. Rozdíl činí jen krátká odbočka k zásobníku. V případě zásobníků na severní Moravě dokonce k žádnému odbočení z hlavní přepravní trasy nedochází, protože zásobník je přímo předávacím místem mezi přepravní a distribuční soustavou. Navržený tarif za přepravu do zásobníku tak vysoce nadhodnocuje náklady provozovatele soustavy a nezohledňuje fyzické umístění zásobníků v soustavě. Navýšení cen přepravy by také mělo velký vliv na pronájem zásobníků a z toho plynoucí rentabilitu pro provozovatele. Tím by také docházelo ke snížení investic.

Domníváme se, že ERÚ by měl využít implementaci kodexu sítě pro harmonizaci přepravních tarifů (NC TAR) jako příležitost k tomu, aby nastavilo podmínky na trhu s plynem tak, aby skladování v ČR bylo pro obchodníky atraktivní. Vidíme pro to následující důvody:

1. V české plynárenské soustavě mají zásobníky v současnosti nezastupitelnou pozici při přepravě plynu na severní Moravu. Jejich aktivní využívání umožňuje fungování plynárenské soustavy bez dodatečných investic provozovatele přepravní soustavy. Z nižších nákladů na přepravu tak těží všichni zákazníci v ČR. Primárním cílem ERÚ by proto mělo být zachování současného modelu, ve kterém uživatelé zásobníků umožňují zásobování regionu. Účinným prostředkem pro jeho zachování může být zrušení tarifů do a ze zásobníků. To je zároveň nejlevnějším opatřením, které podpoří plynulé dodávky plynu na severní Moravu. Ostatní zvažovaná infrastrukturní řešení zatíží cenu plynu a navýší cenu pro koncové spotřebitele.

2. Ukládání plynu přímo v ČR je nejjistějším způsobem zajištění dodávky v případě nedostatku plynu. K zásobníkům by proto mělo být přistupováno jako k aktivní součásti plynárenské soustavy a jejich využití by nemělo být zatíženo přepravními poplatky. ERÚ by mělo tuto přidanou hodnotu zásobníků zohlednit a přispět tak k tomu, aby zásobníky v ČR byly konkurenceschopné se zahraničním a nedocházelo k navýšování nákladů spojených s bezpečnostním standardem dodávky.

Z uvedených důvodů apelujeme na ERÚ, aby přehodnotil svoje stanovisko a podpořil aktivní využívání skladovací kapacity na území ČR zrušením přepravních poplatků za jejich využívání. Tento přístup se osvědčil například v Dánsku, Švédsku a ve Španělsku.